

סוכנות לקטעי עתונות
רחוב הרבט סמואל 4
ת.ד. 724, טלפון 234252
ירושלים

24 אוג' 1979

בוטרוס והשתיקה

מאת אהרן אמיר

האם אנו רוצים בארץ ישראל או בישראל גמישה ובלתי-מוגדרת הניתנת לריסוק ולמיתוח

שאינני חמים עד כדי כך שאייחס למרוץ ע'אלו רק תוסילב וכתנות טובות ומסירות אלטרואיסטית לעניינם של פלשתינאים — או לעניינה של ישראל. לצורך ענייננו, מוכן אנו אפילו לשער שאת רעתה של ישראל ביקש בנוסחה זו שהטיל, או חנר והטיל, לחללו של עולם.

זאת על פי כן סבור אני כי צד של חידוש יש כאן, ופתח לבריקת דברים והצגתם מנווית אחרת, וצל של אפשרות לפתח קו של מחשבה ופעולה ותעמולה בכיוון שיוכל אולי להכתיבה בצוק העתים האלו, את הצלח אחרונה של ארץ ישראל (המערבית) על יסודות של הבנה מוקדמת והסכמת בין-לאומית.

השתיקה הכללית שבה נתקבלה נוסחת-שילוש זו מן הצד הישראלי מעידה אולי יותר מכל לא על שנינות מדינית אלא על מבינה בסיסית מאד, על חוסר-החלטה מהותי מאד, לאמיתו של דבר, היא-מחזירה אותנו אל סאלתו של הנשיא גינסון — ואל התחמקותו של ראש-הממשלה אשכול, והרי זה סיפן נוסף והתקף לכך שעד עתה לא גמרנו אוטר בנפשנו (לרבות, קיצוניים ו-קנאיים שבנו) בארץ ישראל, ובאיוו ארץ ישראל. אנו רוצים, ואם אמנם רוצים אנו בארץ ישראל או בישראל בלתי-מוגדרת, גמישה, ניתנת לריסוק או למיתוח (ואולי גם לפאניפולאציה דמוגרפית), אין זו שתיקה מבשרת רעה, זוהי שתיקה שריתה רע, רע, ואולי מדובר.

כנגד מה הדברים אמורים? הואיל ואין כוונתי לנבירה-למה בפרקים מן העבר, אודות ואבהיר שכנגד דברים שבהווה הרבירים אמורים.

לא דברים שבין ישראל לארצות-הברית אלא דברים שבין ישראל לפצרים. לא דברים שבין נשיא לראש-ממשלה אלא דברים שלחשה מצרים פעמים אחדות על אונונו ברסקוליה, ובאחרונה, מפני של פרופ' בוטרוס בוטרוס ע'אלי, שר-החוץ-בפועל של ארץ-היאור.

הקצרה: כוונתי לנוסחה שהופרחה ולפיה, הישות הפלשתינאית, לאחר שתקום — בסגרת הסכמי קמפ-דייוויד ובאישון תהליך-השלום וברוח הצדק הבין-לאומי ועל-פי עקרונות ההגדרה-העצמית, וכמשאלת-הלבבה הלוהטת של מצד דום, וכי וכי — חשית תהיה, להחליט בעצמה אם רצונה בקיום מדיני-ריבוני ואם רצונה באיחוד עם ממלכת-יורד, או עם מדינת-ישראל.

כלי-ההקשורת הישראליים לא העלימו מידענתו את הנוסחה הזאת, הנותנת לפחות חומר למחשבה, למחשבה חריגה ביותר, לפחות במה שנוגע לאחרונה בשלוש האופציות שהיא מצביעה עליהן, עד כה, לצעורי, לא שמעתי בכלי-ההקשורת שלנו שום חד של תגובה.

אולי מן התמימים אני, מי אדם ויוכל להעיר על סיבון שלו, על טבעו שלו, אף-על-פי-כן, מעו אני להעיר על עצמי

האם נוכל לצעוד אתכם יחד, מלא כל הדרך או רק עד גבול יוד, לקראת מרה מוגדרת כלשהי? לא, איננו בא להעמיד פנים כאילו הייתי באותו מעמד, אבל הדברים ידועים והם נחלת ההיסטוריה. אנשים שהיו באותו מעמד העידו עליהם, בכתב ובעל-פה, איננו בודה אותם.

לוי אשכול התחמק או מתשובה. הדברים ידועים גם מוכי נים. ההחלטה שלא להחליט נחשבה אז, וגם ימים רבים לאחר-מכן, המצית הכפתי-המדינאים של מדינת יש-ראל, לא להחליט ו' וכל-שיר-מנים, בתוספת קריצת-עין עזת' מבע, שאינה צריכה לפרשנות ולדיבורים הרבה: ולהוציא לכולם את הנשמה עד אשר, ברנע המתאים, נוכל להחליט בדיוק מה שנרצה.

אגב השקפה-לאחרת, עלי-כל-פנים, נראה כאילו היה זה אחד הרגעים הנדירים בגורליותם המודמנים ב-שיוחת רמות-דרג: אחד מאותם רגעים המאורים כבנוגה-ברק מרחבים של היסטוריה, רבדים של מנטאליות, כמעט מסוגם של רגעים מיתיים שבהם שער-סימנים נפתחים לו לאדם למען יספיק משאלות-מספר ותתמלאנה, והוא כמו בטעותו של איות שטן סקטרג וצרי-עין, ממלמל משהו מרשימה, ומח' מ'...

כיום חורף קר בשנת 1968 ישבו בתווה נשיאותית בטקסאס שני אנשים זה עם זה אל מול את מבושרת. היו אלה שני אנשים מעשיים, שרשיים, למודי-ניסיון, למודי-אחריות. היו אלה שני פוליטיקאים, מנווונים לעמיהם, האחד אמריקאי ומשנהו ישראלי. שם האחד לינדון ב. גינסון, שם השני לוי אשכול.

היחה זו, כוכר, פגישה רטת-ידג, כמעט, אפשר לוטר, רעידת-פיסונה. הנשיא האמריקאי וראש-הממשלה הישראלי, הם ופמליותיהם, עסקו בה בענייני המנרת התוכון וכדרך אשר יכורו להם בעיור הזה — יחדיו או בנפרד, או מתוך תיאום-פעולה — וזאת פחות משנה אחת לאחר שנוצחה ישראל את הקואליציה האימתנית שהתלכדה כנגדה, וכשהיא נוצבת מול עולם ומלואו כמעצמה אזורית.

יש אומרים: לשון משוחפת נמצאה להם בנקל לשני הגברים תקשוריים, עוד מפגישתם הקודמת, לפני סלחמת 67. יש אומרים: כימיהי' היתה ביניהם, על כל פנים, בשלב מסוים כשהלך שיוותיהם שאל האמריקאי את הישראלי — ככה, דהרי, אולי אף בקורטוב קוצריות — אולי תגוד לי באינה מן ישראל אתם רוצים?

לינדון ב. גינסון, טקסאני ממלח אך שטטני, ויש סבורים אף גדל-יהוילוב, ביקש לדעת דברים לאשורים. משמע: הוכן אנו צומדים אתכם? על מה אפשר לעשות אתכם בינוס?